

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: д-р Фатмир Бесими, министер за финансии и

д-р Димитар Ковачевски, заменик на
министерот за финансии

ПОВЕРЕНИК: Зоран Глигоров, раководител на сектор во
Министерството за финансии

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за Царинската управа

Скопје, септември 2020 година

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 44- 8916/1
Скопје, 27 септември 2020 година

**ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

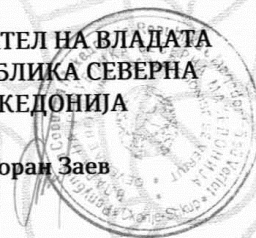
СКОПЈЕ

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог - закон за изменување и дополнување на Законот за Царинската управа, што го утврди на седницата, одржана на 27 септември 2020 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определуваат д-р Фатмир Бесими, министер за финансии и д-р Димитар Ковачевски, заменик на министерот за финансии, а за повереник Зоран Глигоров, раководител на сектор во Министерството за финансии.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА**

Зоран Заев

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со новиот Закон за прекршоците („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19 од 17 мај 2019 година), односно со членовите 26 и 36 за физичките и правните лица, како и за одговорните лица во правните лица се пропишани максимални износи на глоби, кои се значително помали во споредба со максималните износи на глоби кои ги определуваше претходниот закон од 2015 година.

Воедно, со посочените два члена на законот се определи и дека за прекршоци од областа на даноците, царините, јавните набавки, јавните финансии и јавниот долг може да се пропише глоба во поголем паричен износ од затаената давачка или износ на набавката но најмногу во двократен износ од определените во ставот 1.

Од друга страна, со членот 49 став 2 од истиот закон се определи дека за одделни прекршоци за кои глобата е утврдена до најмногу 250 евра во денарска противвредност за физичко лице, 500 евра во денарска противвредност за одговорно лице во правно лице и службено лице и 1000 евра во денарска противвредност за правни лица прекршочна постапка може да води и прекршочна санкција може да изрече прекршочен орган и овластено службено лице, а согласно став 3 на истиот член, по исклучок на ставот 2 прекршочна постапка може да води и прекршочна санкција може да изрече прекршочен орган за прекршоци за кои е предвидена глоба повисока од утврдената во ставот 2 на овој член, доколку тоа е предвидено со законодавството на Европската унија.

Со членот 132 став 1 од истиот закон се определи дека законите во кои се пропишани прекршочни санкции ќе се усогласат со одредбите на овој закон во рок од 6 месеци од денот на влегување во сила на овој закон.

Оттука, а во насока на усогласување со цитираните одредби на Законот за прекршоците се предлага Закон за изменување и дополнување на Законот за Царинската управа („Службен весник на РМ“ број 46/04, 81/05, 107/07, 103/08, 64/09, 105/09, 48/10, 158/10, 53/11, 113/12, 43/14, 167/14, 33/15, 129/15, 23/16, 120/18 и 248/18).

Воедно, со овој предлог закон се врши и прецизирање на надлежностите на директорот на Царинската управа, како и дополнување на надлежностите на царинскиот службеник при спроведување на оперативните дејствија за прибирање информации и докази за сторени царински прекршоци и кривични дела од областа на царинското работење.

Иницијативата за дополнување на член 2 со нова точка 15 ја предлагаме со цел брзо и ефикасно водење на постапката за присилна наплата затоа што со увидот во јавните книги и регистри, Царинската управа може да утврди со каков имот располага царинскиот должник, каков е неговиот правен статус како и да одлучи кое средство ќе го употреби за наплата на доспеан царински долг а кој долг царинскиот должник не го платил во дадениот рок за доброволно плаќање.

Дополнувањето на член 21 со додавање на нов став (3) го предлагаме поради следниве причини:

Во член 10 точка 7 од Законот за царинска управа е утврдено дека во основните надлежности на Царинската управа е и вршење пресметка и наплата или враќање на акциза, извозни и увозни давачки, даноци и други јавни давачки и надоместоци при увоз, извоз или транзит на стока, како и спроведување на присилна наплата на истите во согласност со законот.

Во член 244 од Царинскиот закон е утврдено дека 1) Кога долгуваниот износ на давачки не е платен во пропишаниот рок: а) царинскиот орган ќе ги искористи сите можности кои му стојат на располагање согласно со прописите кои се на сила, вклучувајќи и присилна наплата за да се обезбеди плаќање на тој износ во согласност со Законот за даночна постапка.

Присилната наплата во Законот за даночна постапка е регулиран од член 124 до член 156.

Во член 140 од истиот закон е утврдено над што се спроведува присилна наплата (пренос на парични средства, парични побарувања, готови пари и хартии од вредност, движни предмети, недвижни предмети).

Образложение на предлозите за дополнување на Законот за Царинската управа – член 10 точка 12, член 51-а и член 73-а алинеја 29, произлегуваат од мислењето на Државната комисија за спречување на корупцијата доставена со допис број 13-5173/3 од 18.11.2019 година.

Во член 83 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија бр.12/2019) е наведено дека врз основа на проценка на ризик од корупција, со законот со кој се регулира вршењето на дејност од областа на одбраната, внатрешните работи или финансиите, може да се пропише обврска за поднесување на изјава за имотна состојба и интереси од страна на лица со посебни овластувања.

Во Законот за Царинската управа со член 2 став 1 е дефинирано дека царински службеник е административен службеник на Царинската управа кој е униформиран или има посебни должности и овластувања и кој своите надлежности ги врши согласно Законот за Царинската управа, Царинскиот закон, Законот за Царинската тарифа, Законот за царински мерки за заштита на правата од интелектуална сопственост, Законот за акцизите, Законот за даночна постапка и други закони.

Додека со член 26 став 1 Царинските службеници ги вршат работите на царинската служба во службена или цивилна облека во случаи и на начин утврдени со акт што го донесува директорот. Службената облека е царинска униформа со пропишаниот симбол на Царинската управа.

Со член 3 од истиот закон е утврдено дека Царинската управа е орган на државната управа во состав на Министерството за финансии со својство на правно лице.

Врз основа на ваквото определување на статусот на царинските службеници, како и на царинската служба, која врши работи од областа на финансиите и која припаѓа на органите за спроведување на законот, поради природата на работите кои ги извршува претставува ризично поле од аспект на корупцијата и судирот на интереси.

На ова укажуваат податоците од сите истражувања кои се занимаваат со проблемот на корупцијата и судирот на интереси, во кои степенот на неповолна перцепција на јавноста за царинската служба и натаму е висок.

Обврската за поднесување на изјава за имотна состојба и интереси и промена во имотната состојба и интереси се дел од превентивните мерки во борбата против корупцијата и судирот на интереси, преку кои се дава можност да се следи и контролира движниот и недвижен имот, кој е во сопственост на царинските службеници и членовите на нивните семејства, од аспект на поврзаноста и совпаѓањето на податоците за нивниот приход и основот за стекнување на имотот.

Со предлог на членот 51-а, со кој се воведува обврската на царинските службеници во ЦУ да поднесат изјава за имотна состојба и интереси и промена во имотната состојба и интереси ќе се изврши усогласување со одредбата од член 83 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси.

Со воведувањето на оваа обврска со закон, нејзиното неисполнување (при вработување, престанок на работниот однос како и при промена на имотната состојба), подлежи и на дисциплинска постапка и одговорност, поради што се предлага дополнување на одредбата од член 73-а алинеја 29.

Во член 10 од Законот за Царинската управа се утврдени основните надлежности, при што со точка 12 е утврдено дека истата организира и спроведува контрола на професионалната одговорност на царинските службеници, која алинеја треба да се дополни и со надлежноста за евидентирање на изјавите за имотна состојба и интереси и нивните промени.

Ваквото проширување логично би следело со воведувањето на законската обврска за поднесување на изјавите за имотна состојба и интереси и нивните промени, да се евидентираат и следат од страна на надлежна организациона единица во Царинската управа.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на предложените измени и дополнувања на Законот за Царинската управа е усогласување со новиот Закон за прекршоците. Воедно, со овој предлог закон се врши и прецизирање на надлежностите на директорот на Царинската управа, како и дополнување на надлежностите на царинскиот службеник при спроведување на оперативните дејствија за прибирање информации и докази за сторени царински прекршоци и кривични дела од областа на царинското работење.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлог законот не предизвикува дополнителни фискални импликации по Буџетот на РС Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на Предлог - законот за изменување и дополнување на Законот за Царинската управа не е потребно обезбедување на финансиски средства, ниту материјални обврски за одделни субјекти.

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЦАРИНСКАТА УПРАВА

Член 1

Во Законот за Царинската управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 46/04, 81/05, 107/07, 103/08, 64/09, 105/09, 48/10, 158/10, 53/11, 113/12, 43/14, 167/14, 33/15, 129/15, 23/16, 144/18 и 248/18), во членот 2 по точка 14) се додава нова точка 15) која гласи:

„15) „јавни книги“ се јавните книги и регистри кои се водат во Катастарот на недвижности, Централен регистар на Република Северна Македонија-Заложен регистар, Централен регистар на Република Северна Македонија-Регистар на вложувања во недвижности во Република Северна Македонија, Единствен регистар на даночни обврзници, Евидентен регистар за стечај, Судски регистар, Единствен регистар на трансакциски сметки, Регистар на моторни и приклучни возила и евиденција на регистрираните моторни и приклучни возила, матична книга на умрените, матична книга на венчаните, матична книга на родените, Регистар на трговски марки и други права од индустриска сопственост и други регистри востановени со закон во кои се запишани имотот, имотните права, имотни обврски и правниот статус на царинскиот должник.“

Член 2

Во членот 7 по ставот (5) се додаваат два нови ставови (6) и (7) кои гласат:

„(6) Директорот заради проверка на знаења и стручни способности на царинските службеници може да спроведе тестирање.

(7) Министерот за финансии го пропишува начинот на спроведување на тестирањето од став (6) на овој член, како и начинот на употреба на добиените резултати.“

Член 3

Во членот 10 став (1) во точката 6) по зборот „по“ се додаваат зборовите „прекршоци и“. Во точката 12) по зборот „вработените“ се додаваат зборовите „евидентирање на изјавите за имотна состојба и интереси и нивните промени, следење на имотната состојба на царинските службеници со посебни овластувања и состојбите на судир на интереси.“

Член 4

Во член 10-а ставот (1) се менува и гласи:

„За водењето на прекршочната постапка и изрекување на прекршочна санкција и посебна прекршочна мерка за сторен царински прекршок надлежност има суд односно царинскиот прекршочен орган, согласно Законот за прекршоците.“

Ставовите (7) и (8) се бришат.

Член 5

Во членот 21 по став (2) се додава нов став (3) кој гласи:

„(3) Царинската управа има право на пристап до сите информации и податоци за конкретен царински должник од неговиот работодавец, банките, јавните книги, кога утврдениот царинскиот долг, должникот не го платил во пропишаниот рок по што Царинската управа согласно одредбите од член 244 од Царинскиот закон ќе пристапи кон негова присилна наплата.“

Член 6

Во член 26 став (7) по зборот „облека,“ се додава зборот „амблемот,“ .

Член 7

Членот 28 се менува и гласи:

„(1) Царински службеник може на цело царинско подрачје да ги презема сите оперативни дејствија за прибирање информации и докази за сторени царински прекршоци и кривични дела од областа на царинското работење.

(2) При преземање на оперативните дејствија од став (1) на овој член, царинскиот службеник може да употреби технички средства за аудио и видео снимање со кои ќе се обезбеди снимен материјал (аудио и видео запис) за начинот на кој се презема дејствието.

(3) Снимениот материјал од став (2) на овој член ќе овозможи унапредување на степенот на основаност на преземените дејствија со цел легитимно и соодветно постапување при примена на царинските надлежности утврдени со овој закон.

(4) При користење на технички средства за аудио и видео снимање од став (2) на овој член царинскиот службеник е должен да го извести лицето дека преземањето на дејствието е предмет на аудио и видео снимање.

(5) Министерот за финансии ги пропишува типовите на техничките средства кои се употребуваат за аудио и видео снимање, како и начинот на чување на снимениот материјал од страна на царински службеник.“

Член 8

Членот 28-а се менува и гласи:

„(1) По откривање на царински прекршок царинскиот службеник е должен да состави записник во кој ги забележува битните елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, лично име, адреса и единствен матичен број на граѓанинот, ако се работи за странец и број на патната исправа и држава, а за правно лице, назив, седиште и даночен број, времето, местото и начинот на сторувањето на прекршокот, описот на дејствието, правната квалификација на прекршокот и лицата затекнати на самото место, како и дава предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог, доколку тоа е определено со овој или со друг закон. Записникот го потпишува царинскиот службеник и сторителот.

(2) Царинскиот службеник веднаш по составување на записникот од ставот (1) на овој член на сторителот ќе му предложи постапка на порамнување со издавање на прекршочен платен налог, доколку тоа е определено со овој или со друг закон.

(3) Доколку на сторителот му бил издаден прекршочен платен налог, тоа ќе се забележи во записникот за констатиран прекршок, а истото ќе се забележи во записникот и доколку сторителот не се согласи да му биде издаден прекршочен платен налог или со закон не е пропишано издавање на прекршочен платен налог, во кој случај царинскиот службеник поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до надлежен суд односно до прекршочниот орган од член 10-а на овој закон, согласно закон.

(4) Царинскиот службеник глобата во прекршочниот платен налог ја изрекува во фиксен износ пропишан со закон, а ако глобата е пропишана во распон се изрекува минималниот пропишан износ за прекршокот.

(5) По приемот на прекршочниот платен налог сторителот е должен да ја плати глобата изречена согласно став (4) на овој член во рок од осум дена од денот на приемот на прекршочниот платен налог на сметката означена во прекршочниот платен налог, при што ќе плати половина од изречената глоба, за кое право се поучува во правната поука.

(6) Ако сторителот не ја плати глобата во рокот од став (5) на овој член, царинскиот службеник поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до надлежен суд односно до прекршочниот орган од член 10-а на овој закон, согласно закон.

(7) Во постапката која ќе заврши со плаќање на прекршочен платен налог не се плаќаат трошоци на постапката.

(8) Сторителот кој што со заминувањето заради престој во странство би можел да го одбегне плаќањето на глобата, е должен веднаш да ја плати глобата изречена со прекршочниот платен налог, при што царинскиот службеник може привремено да ги одземе патната исправа или личната карта на странец и возачката исправа, додека не биде доставен доказ дека глобата е платена, но најдолго осум дена од денот на привременото одземање, за што издава потврда пропишана со членот 37 став (5) од овој закон.

(9) Министерот за финансии ја пропишува формата и содржината на записникот од ставот (1) на овој член, како и формата и содржината на прекршочниот платен налог од ставот (2) на овој член."

Член 9

Членот 45 се менува и гласи:

„Царинските службеници имаат право од сторителите на царински прекршоци да наплатуваат глоби кои ги изрекуваат во постапката на порамнување.“

Член 10

По членот 51 се додава нов член 51-а кој гласи:

„Член 51-а

(1) При вработувањето во Царинската управа, царинскиот службеник со посебни овластувања е должен најдоцна во рок од 30 дена од денот на вработувањето да поднесе изјава за имотна состојба и интереси, до надлежната организациона единица во Царинската управа.

(2) Царинските службеници со посебни овластувања во Царинската управа имаат обврска да поднесат изјава за имотна состојба и интереси во рок од 30 дена од денот на престанување на вработувањето, до надлежната организациона единица во Царинската управа.

(3) Царинските службеници со посебни овластувања во Царинската управа се должни во рок од 30 дена да го пријават секое зголемување на нивниот имот, односно на член од нивното семејство, во вредност што надминува износ од дваесет просечни нето плати во претходниот тримесечен период, како и промена на интереси.

(4) Кон пријавата за промена во имотната состојба и интереси се поднесува договор или друг документ што е основа за промената.

(5) Изјавата за имотна состојба и интереси и пријавата за промена во имотната состојба и интереси се поднесува во печатена форма на образец пропишан со закон.

(6) Царинската управа води електронска евиденција на поднесените изјави за имотна состојба и интереси и пријавите за промена во имотната состојба и интереси.“

Член 11

Во членот 73-а по алинејата 27 се додаваат две нови алинеи 28 и 29 кои гласат:

„- одбие или неоправдано не учествува во процесот на тестирање за проверка на знаењето и стручна способност.

- не поднесе изјава за имотна состојба и интереси и пријава за промена во имотната состојба и интереси, согласно член 51-а од овој закон“

Член 12

Членот 77 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице микро трговец или мал трговец, односно глоба во износ од 1.000 до 12.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице среден трговец и глоба во износ од 2.000 до 20.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице голем трговец, а глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорно лице во правното лице и глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице, ако се однесува спротивно на членот 47 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 100 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на службено лице во органите на државната управа и другите државни органи, органите на општините и градот Скопје.

(3) За водење на прекршочна постапка и изрекување на прекршочна санкција за прекршокот од став (1) и (2) на овој член, надлежен е суд согласно закон.“

Член 13

Членот 78 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 50 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на службено лице во органите на државната управа и другите државни органи, органите на општините и градот Скопје, кое се однесува спротивно на одредбите на членовите 19 и 20 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 50 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на поштански службеник кој се однесува спротивно на одредбата на членот 34 од овој закон.

(3) За водење на прекршочна постапка и изрекување на прекршочна санкција за прекршоците од ставовите (1) и (2) на овој член, надлежен е суд согласно закон.“

Член 14

Членот 78-а се менува и гласи:

„(1) Прекршочна постапка не може да се поведе ако поминале повеќе од четири години од денот кога е сторен прекршокот.

(2) Ако се работи за продолжен или повторен прекршок рокот на застареност започнува да тече од денот на последното дејствие на прекршокот.

(3) Застарувањето не тече за времето за кое според законот гонење не може да започне или да продолжи.

(4) Застарувањето се прекинува со секое процесно дејствие што се презема заради гонење на сторителот на прекршокот, како и кога сторителот во времето додека тече рокот на застареноста стори потешок прекршок.

(5) По секој прекин застарувањето започнува повторно да тече.

(6) Застареност на прекршочното гонење настанува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време колку што е определено во ставот (1) на овој член.“

Член 15

Започнатите постапки пред прекршочниот орган од член 10-а на овој закон до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат според одредбите на Законот за прекршоците („Службен весник на Република Македонија“ број 124/15).

Член 16

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ - ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЦАРИНСКАТА УПРАВА

Со членот 1 од Предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за Царинска управа, се врши дополнување на зачење на поимите за „јавни книги“.

Со членот 2 се врши прецизирање на надлежностите на директорот на Царинската управа, во однос на можноста за спроведување на тестирање заради проверка на знаење на царинските службеници.

Додека со членовите 3, 4, 8, 9, 12, 13 и 14 се врши усогласување на одредбите на Законот за Царинската управа со новиот Закон за прекршоците.

Измените наведени во членот 10 и 11 од предлог законот, произлегуваат од член 83 од Законот за спречување на корупција и судирот на интереси, односно врз основа на проценка на ризик од корупција, се пропишува обврска за поднесување на изјава за имотна состојба и интереси од страна на лица со посебни овластувања.

Со членот 5 се врши дополнување заради непречено спроведување на присилно извршување со цел Царинската управа да има пристап до информации и податоци од работодавачите, банките, јавните книги и регистри на конкретен должник.

Со членот 6 се дополнува Правилникот за службена облека со амблемот на Царинска управа.

Со членот 7 се менува и дополнува надлежноста на царинските службеници за преземање на дејствија за прекршоци и кривични дела и се дополнува со можноста за користење на средства за аудио и видео запис со обезбедување на снимен материјал, за што царинскиот службеник е должен да го извести лицето дека преземањето на дејствието е предмет на аудио и видео снимање.

Со членот 11 се дополнува основот за покрекување и водење на дисциплинска постапка по основ на неоправдано учество во тестирањето и не поднесување на изјавите за имотна состојба и изјавите за судир на интереси.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредби на законот се однесуваат на усогласување со Законот за Прекршоци и прецизирање на надлежностите на директорот на Царинската управа, како и дополнување на надлежностите на царинскиот службеник при спроведување на оперативните дејствија за прибирање информации и докази за сторени царински прекршоци и кривични дела од областа на царинското работење.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Нема

ИЗВОД НА ОДРЕДБИ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ ИЛИ ДОПОЛНУВААТ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЦАРИНСКАТА УПРАВА

Член 2

Одделните поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

- 1) Царински службеник е административен службеник на Царинската управа кој е униформиран или има посебни должности и овластувања и кој своите надлежности ги врши согласно со овој закон, Царинскиот закон, Законот за Царинската тарифа, Законот за царински мерки за заштита на правата од интелектуална сопственост, Законот за акцизите, Законот за даночна постапка и други закони;
- 2) Оперативна инструкција е упатство и насока донесена од директорот на Царинската управа наменета за царинските службеници за тоа како одредена работа и постапка треба да биде раководена или спроведувана, како и очекуваните стандарди на работа и однесувањето кон кои царинските службеници мора да се придржуваат;
- 3) Царинска мерка е секоја мерка преземена под надлежност на Царинската управа во согласност со овој закон и со друг закон;
- 4) Царинското подрачје на Република Македонија (во натамошниот текст: царинско подрачје) ја опфаќа територијата, територијалните води и воздушниот простор над територијата на Република Македонија, државната граница, а согласно со ратификувани меѓународни договори може да се протега и на делови од територијата на други држави. Царинското подрачје е обележано со царинска линија која е идентична со државната граница;
- 5) Царински пограничен појас на копно е дел од царинското подрачје на Република Македонија, во ширина од 15 км од царинската линија во длабочината на територијата на Република Македонија. Царински пограничен појас на граничните езера е дел од царинското подрачје на Република Македонија кој во ширина ја опфаќа царинската линија на езерото и до 5 км на копното од брегот на езерото. Кога пограничниот појас се протега на дел од месности, тогаш целата месност се смета како да е внатре во појасот;
- 6) Царинска контролирана зона вклучува царински пограничен појас, царински складишта, царински терминали, царински зони, слободни економски зони, технолошки индустриски развојни зони, слободни складови, воздухопловни и езерски пристаништа отворени за меѓународен јавен сообраќај на лица и стоки и сите други места определени или одобрени од страна на Царинската управа со цел спроведување на царински надзор;
- 7) Царински надзор се општи мерки кои ги презема Царинската управа заради обезбедување на примена на царинските прописи, а кога е потребно и на други прописи кои важат за стока која е предмет на царински надзор;
- 8) Акцизен надзор се мерки кои ги презема Царинската управа заради обезбедување на примена на акцизните прописи, а кога е потребно и на други прописи кои важат за акцизни добра кои се предмет на акцизен надзор;
- 9) Царинска контрола е извршување на конкретни дејствија како што се преглед на стока, проверка на постоење, веродостојност и точност на документите, преглед на деловни книги и други евиденции, преглед и претрес на транспортни средства, преглед и претрес на личен багаж и друга стока која ја носат лицата со или на себе, спроведување на службени истраги и други слични дејствија во поглед на запазување на царинските прописи, а кога е потребно и на други прописи кои важат за стока која е предмет на царински надзор;
- 10) Акцизна контрола е извршување на конкретни дејствија како што се преглед на акцизни добра, проверка на постоење, веродостојност и точност на документите, преглед на деловни книги и други евиденции, преглед и претрес на простории и транспортни средства, спроведување на службени истраги и други слични дејствија во поглед на запазување на акцизните прописи;
- 11) Транспортни средства се секакви патнички и товарни возила, вклучувајќи запрежни коли, приколки или полуприколки, авиони, возови, вагони, чамци, бродови, амфибиски возила, хидроплани, други контејнери, како и сите други средства кои можат да се користат за транспорт на лица и стоки и

12) Технички надзор е мерка на набљудување, увид и документирање на движење на стоки, транспортни средства и лица со примена на аудио, видео и други технички средства.

13) Царински прекршоци се прекршоци утврдени со овој закон, Царинскиот закон, Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост, Законот за акцизите и/или други закони со кои одредени прекршоци се дадени во надлежност на царинската управа.

14) Објекти на граничните премини за патен сообраќај се деловни и други објекти во државна сопственост што служат за потребите на граничните премини за патен сообраќај, како и места за вршење на царински и инспекциски надзор.

Член 7

(1) Директорот ја претставува Царинската управа.

(2) Директорот одлучува за правата од работен однос на вработените.

(3) Директорот е надлежен за започнување на постапка за откривање на случаи на несоодветно однесување или прекршување на должностите од страна на вработените во Царинска управа и за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност.

(4) Директорот е надлежен за донесување оперативни инструкции во писмена форма од сите области на царинското и акцизното работење.

(5) Директорот може во писмена форма да пренесе одделни негови надлежности на царински службеници од категорија Б и В согласно со закон.

Член 10

Основни надлежности на Царинската управа се:

1) спроведување на царински и акцизен надзор;

2) спроведување на царинска и акцизна контрола;

3) царинење на стока;

4) спроведување царинска и акцизна контрола, истражни и разузнавачки мерки со цел спречување, откривање и истражување на царински прекршоци и кривични дела;

5) преземање мерки и активности со цел откривање и криминалистичко истражување на кривични дела од областа на царинското работење, спречување на натамошните последици на ваквите кривични дела, фаќање и пријавување на нивните сторители, обезбедување на докази, други мерки и активности што можат да користат за непречено водење на кривичната постапка, по службена должност или по наредба на јавниот обвинител преку извршување на надлежностите во правосудната полиција;

6) водење на прекршочна постапка, изрекување на прекршочна санкција и посебна прекршочна мерка за сторен царински прекршок, согласно со закон, како и поведување на постапка по кривични дела утврдени со закон.

7) вршење пресметка и наплата или враќање на акциза, извозни и увозни давачки, даноци и други јавни давачки и надоместоци при увоз, извоз или транзит на стока, како и спроведување на присилна наплата на истите во согласност со закон;

8) водење царинско- управна постапка во прв степен и донесување на управни акти како решенија, одлуки, наредби, лиценци, дозволи, забрани, одобренија или други акти;

9) вршење на контрола на внесување и изнесување на пари, монетарно злато и физички преносливи средства за плаќање преку царинската линија на Република Македонија;

10) вршење контрола на извозот, увозот и транзитот на стока за која се пропишани посебни мерки од интерес за безбедноста и јавниот морал, зачувување на здравјето и животот на луѓето, животните и растенијата, заштита на животната средина, заштита на добра од привремена заштита или културно наследство или природни реткости, заштита на авторските и другите сродни права и правата на индустриска сопственост, како и други мерки на трговската политика пропишани со закон;

11) организирање на царинскиот информациски систем и обезбедување податоци за увоз и извоз и акцизни постапки заради спроведување статистички истражувања;

12) организирање и спроведување на контрола на професионалната одговорност на вработените;

13) организирање и спроведување на обуки, проверка на знаење и стручни способности на царинските службеници, како и управување со човечките ресурси;

- 14) давање на стручна помош за примена на царинските и акцизните прописи за што организира семинари и јавни трибини со право на надомест;
- 15) спроведување, сместување и чување на стоки како и сместување и чување на одземена, отстапена или пронајдена царинска стока;
- 16) вршење на следење на царинска стока со надомест на трошоци;
- 17) вршење на хемиско- технолошко испитување на стока со надомест на трошоци;
- 18) соработка со други државни органи;
- 19) соработка со странски царински управи и меѓународни организации
- 20) управување, уредување и одржување на објекти на граничен премин за патен сообраќај;
- 21) определување на работен простор, царински терминал, каде стоката во товарни моторни возила се става на увид и се врши преглед од страна на царинските органи, чија местоположба соодветствува на местоположбата на царинските испостави“
- 22) издавање на исправи/документи за работи за кои води службена евиденција;
- 23) вршење на други надлежности пропишани со овој закон и со друг закон.

Член 10-а

- (1) За водењето на прекршочната постапка и изрекување на прекршочна санкција и посебна прекршочна мерка за сторен царински прекршок, исклучива надлежност има царинскиот прекршочен орган.
- (2) Царински прекршочен орган од ставот (1) на овој член е Царинската управа, а постапката пред прекршочниот орган ја води Комисија за одлучување по прекршок.
- (3) Претседателот и членовите на Комисијата од ставот (2) на овој член се царинските службеници, дипломирани правници, а претседателот е дипломиран правник со положен правосуден испит.
- (4) Комисијата од ставот (2) на овој член е посебна организациона единица на царинската управа определена со актот од членовите 11 и 51 став (2) на овој закон. За претседателот и членовите на оваа Комисија соодветно се применуваат одредбите на членот 67 став (3) од овој закон.
- (5) Со актот од ставот (4) на овој член се определува и начинот на работа и постапката при донесувањето на одлуките на Комисијата од ставот (2) на овој член.
- (6) Комисијата од ставот (2) на овој член постапувајќи во прекршочна постапка ги применува и своите одлуки ги донесува согласно со Законот за прекршоците и Законот за општата управна постапка.
- (7) Комисијата од ставот (2) на овој член води единствена евиденција за сторителите на прекршок, за видот на изречените санкции и донесените одлуки на начин пропишан од функционерот кој раководи со прекршочниот орган.
- (8) Против решенијата на прекршочниот орган со кои се изрекува прекршочна санкција може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка.

Член 21

- (1) Царинската управа од органите на државната управа и другите државни органи, како и органите на општините и градот Скопје, и покрај нивната обврска да ја почитуваат тајноста, врз основа на барање, има право без надомест да ги добие сите информации и документи што и се неопходни за извршување на службени должности, освен ако користењето на информациите и документите како доказ е забрането или ограничено со закон.
- (2) Царинската управа соработува и разменува информации со органите на државната управа и другите државни органи, како и органите на општините и градот Скопје и со јавни или приватни организации.

3. Надлежности на царинските службеници

Член 26

- (1) Царинските службеници ги вршат работите на царинската служба во службена или цивилна облека во случаи и на начин утврдени со акт што го донесува директорот. Службената облека е царинска униформа со пропишаниот симбол на Царинската управа.

(2) Царинските службеници се должни на барање на лицата да се легитимираат со службената легитимација, а кога работите ги извршуваат во цивилна облека мораат да се легитимираат со службената легитимација пред преземање на кое било службено дејствие, освен кога со легитимирањето може да се загрози спроведувањето на преземената царинска мерка.

(3) Службената легитимација која ја издава директорот на Царинската управа има важност од шест години.

(4) По истекот на важноста на легитимацијата, царинскиот службеник е должен да ја врати старата легитимација на издавачот и да задолжи нова легитимација.

(5) Во случај на откажување на договор за вработување, односно суспензија, царинскиот службеник е должен да ја врати легитимацијата на издавачот.

(6) Доколку во случај на суспендирање биде донесено решение за враќање на работа, царинскиот службеник повторно се задолжува со легитимацијата.

(7) Министерот за финансии, на предлог на директорот, ги пропишува службената облека, ознаките на чиновите, начинот на нејзиното доделување и користење, како и формата, содржината и начинот на издавање и одземање на службената легитимација на царинските службеници.

Член 28

Царински службеник може на цело царинско подрачје да ги презема сите оперативни дејствија за прибирање информации и докази за сторени царински прекршоци и кривични дела од областа на царинското работење.

Член 28-а

(1) По откривање на царински прекршок царинскиот службеник е должен да состави записник во кој ги забележува битните елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, времето, местото и начинот на сторувањето, описот на дејствието и лицата затекнати на самото место. Записникот го потпишуваат царинскиот службеник и сторителот.

2) Царинскиот службеник веднаш по составување на записникот од ставот (1) на овој член на сторителот ќе му предложи една од забрзаните постапки со издавање на мандатен односно прекршочен платен налог, согласно законот со кој е пропишан царинскиот прекршокот. Приемот на мандатниот односно прекршочниот платен налог сторителот го констатира со свој потпис.

(3) Ако сторителот доброволно не ја плати глобата во рок од осум дена од врачувањето на мандатниот платен налог, истиот има сила на извршна исправа и царинскиот службеник ќе го достави до органот надлежен за присилно извршување за негово извршување.

(4) По приемот и потпишувањето на прекршочниот платен налог сторителот е должен да ја плати глобата во рок од осум дена од врачувањето на прекршочниот платен налог при што ќе плати половина од изречената глоба, за кое право се поучува во правната поука. Ако сторителот не ја плати глобата во овој рок, царинскиот службеник поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот прекршочен орган од член 10-а на овој закон.

(5) Сторителот кој што со заминување заради престој во странство би можел да го одбегне плаќањето на глобата, е должен веднаш да ја плати глобата изречена со мандатниот односно прекршочниот платен налог.

(6) Царинскиот службеник надлежен за поведување на прекршочна постапка може привремено да ги одземе патната исправа или личната карта за странец и возачката исправа, додека не биде доставен доказ дека глобата е платена, но најдолго осум дена од денот на одземањето.

(7) Овластените царински службеници се должни да водат евиденција за спроведените забрзани постапки од ставот (2) на овој член согласно актот од член 10-а став (7) на овој закон.

(8) Формата и содржината на записникот од ставот (1) на овој член и на мандатниот односно прекршочниот платен налог од ставот (2) на овој член, ја пропишува министерот за финансии.

Член 45

Царински службеници имаат право да наплатуваат мандатни казни, во согласност со Царинскиот закон.

Член 73-а

На царинскиот службеник може да му се откаже договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на обврските утврдени со закон, колективен договор, правилата и прописите на Царинската управа, актот за систематизација на работните места во Царинската управа и договорот за вработување, доколку:

- не го почитува работниот ред и дисциплина според правилата пропишани од страна на Царинската управа,
- не ги извршува или несовесно и ненавремено ги извршува работните обврски,
- не се придржува кон прописите кои важат за вршење на работите на работното место,
- не се придржува на утврденото работно време, распоредот и користењето на работното време,
- не побара отсуство или ненавремено писмено не го извести директорот, односно раководителот на организационата единица или друг одговорен работник за отсуството од работа,
- поради болест или оправдани причини отсуствува од работа, а за тоа во рок од 48 часа писмено не го извести директорот, односно раководителот на организационата единица или друг одговорен работник,
- со средствата за работа не постапува совесно или во согласност со техничките упатства за работа,
- настане штета, грешка во работењето или загуба, а за тоа веднаш не го извести директорот,
- не ги одржува средствата и опремата за заштита при работа согласно со прописите за заштита при работа,
- предизвикува неред и насилнички се однесува за време на работата,
- не дава податоци или дава неточни податоци што според прописите им се даваат на овластени органи или граѓани,
- незаконски или неовластено ги користи средствата на Царинската управа,
- избегнува обука,
- неисполнување на општите обврски од членот 58 на овој закон,
- постапување спротивно на прописите на Царинската управа,
- неоправдано изостане од работа три последователни работни дена или пет работни дена во текот на една година,
- го злоупотреби боледувањето,
- не се придржува кон прописите за здравствена заштита, заштита при работа, пожар, експлозија, штетно дејствување на отрови и други опасни материи и ги повредува прописите за заштита на животната средина,
- внесува, употребува или е под дејство на алкохол и наркотични средства,
- стори кражба или во врска со работата намерно или од крајно невнимание ќе предизвика штета на Царинската управа,
- одаде класифицирана информација,
- го пречекори или злоупотреби овластувањето
- не ги извршува заклучоците од комитетите и комисиите формирани во Царинска управа и не постапува во предвидените рокови,
- не постапува по обврските од решенијата од договорите за стручно оспособување и усовршување и постапува спротивно на Кодексот на однесување,
- е поведена постапка за извршено кривично дело или прекршок со елементи на насилство, ако истиот при спроведување на своите надлежности има пристап и властување за носење и употреба на огнено оружје,
- не се јави на задолжителен психијатриски и психолошки преглед односно советување со психолог или не го достави наодот и мислењето од извршениот преглед.

Х. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 77

(1) Глоба во износ од 15.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, односно трговец поединец, кој постапува спротивно на членот 47 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правното лице односно трговец поединец ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице и на одговорното лице во трговец поединец.

(3) "Глоба во износ од 50 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок од ставот (1) на овој член на физичко лице.

Член 78

(1) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на службено лице во органите на државната управа и другите државни органи, органите на општините и градот Скопје, кое се однесува спротивно на одредбите на членовите 19 и 20 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 100 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на поштенски службеник кој се однесува спротивно на одредбата на членот 34 од овој закон.

Член 78-а

Одмерувањето на висината на глобата за правно лице и трговец поединец се врши согласно Законот за прекршоците.